

ÅRSPLAN 2021/2022

GRØTNES BARNEHAGE

BARN OG FAMILIE

B

BARN OG
FAMILIE

BARN OG FAMILIE

Heim kommune

INNLEDNING

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Rammeplanen (sist oppdatert 01.08.17) fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen med progresjonsplan gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse.

Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen som et arbeidsdokument. Avdelingene utarbeider detaljerte månedsplaner som gir foreldrene innblikk i barnehagehverdagen. Hver avdeling har også ei detaljert progresjonsplan som viser hvordan vi jobber for å nå målene våre. Progresjonsplan viser hvordan vi jobber med progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter/voksenrollen, aktiviteter, leker/materialer og utforming av fysisk miljø. Progresjonsplanene er vedlegg til årsplanen.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU), og ble vedtatt i møte 07.10.21.

1. OM BARNEHAGEN

Grøtnes barnehage er en kommunal tre-avdelings barnehage for barn i alderen 1-6 år. Storbarnsavdelingen heter "Askeladden" (3-6 år) og holder til i eget bygg ved "det røde bygget». I det røde bygget holder "Sol" (1-4 år) og "Måne" (1-4 år) til.

Alle tre avdelinger har fokus på realfag, friluftsliv og inkluderende barnehagemiljø.

"Leke, lære og utforske i det nære og kjære"

2. BARNEHAGENS MÅL OG VERDIER

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse for hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

HOVEDMÅL FOR GRØTNES BARNEHAGE

- Skape et godt omsorgs-, leke- og læringsmiljø med fokus på mestring
- Voksne som er et godt forbilde og bygger gode relasjoner
- Fokus på inkludering og vennskap, som motvekt til mobbing og utestenging
- Realfag – utforsking og eksperimentering inne og ute
- Lekende læring og lærende lek

2.1 OMSORG: HVORDAN FREMMER VI DET I GRØTNES BARNEHAGE

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Omsorg preger alle situasjoner i barnehagehverdagen og kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Dette oppnår vi ved å være sensitive og tilstedeværende voksne som ser, hører, tolker og "leser" barna. En omsorgsfull relasjon mellom barna og den voksne er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse, inkludering, raushet og kjærlighet. Personalet skal møte barna med anerkjennelse, validere følelser og være autoritativ. Den voksne er en viktig rollemodell og må være bevisst på dette og være en god rollemodell for både barn og voksne. Et godt foreldresamarbeid, med åpen og ærlig kommunikasjon til barnets beste, er også god omsorg. Det er trygt og godt for barna å oppleve at dialogen mellom de voksne er god.

2.2 LEK: HVORDAN FREMMER VI DET I GRØTNES BARNEHAGE

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er både et mål og et middel. Leken er helt klart den viktigste og mest dominerende aktiviteten i barnehagen. Barna lærer mest gjennom lek, siden den er indremotivert og gir mye glede. Her får barna utviklet og brukt fantasien sin og bearbeidet virkeligheten. "Late som om"-leken er veldig viktig for barnas identitetsutvikling. Her kan de leke ut det som er vanskelig, sette ord på vanskelige tanker og følelser (problemløsning), samtidig som de blir bedre kjent med seg selv. Rolleleken er viktig for sosial og emosjonell utvikling. Personalet fremmer et inkluderende miljø, der alle barn får delta og opplever glede. I progresjonsplan beskriver vi hvordan vi organiserer rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek. Vi observerer, reflekterer og analyserer sammen hele personalgruppen, og bygger videre planer ut ifra dette vurderingsarbeidet og sikrer progresjon. Personalet deltar aktivt i leken, både som observatør og fysisk deltakelse i leken. Vi undrer oss sammen og skaper rom og tid for utforskning og eksperimentering. Vi viser at vi er interessert i det barna gjør, er spørrende, støttende og veileder ved behov. Det er viktig at vi gir "næring" til barnas lek, slik at den varer og utvikler seg. Ved å være sensitive voksne, ser vi hva som trengs og hvordan vår rolle blir. På denne måten skaper vi situasjoner for lek og læring hånd i hånd. Samtidig verdsetter vi og gir rom for barnekultur og respekterer at leken må beskyttes også fra voksne.

2.3 DANNING: HVORDAN FREMMER VI DET I GRØTNES BARNEHAGE

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte, det som gjør oss til den vi er/blir i møte med andre. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog – der følelser og tanker anerkjennes. I barnehagen foregår denne samhandlingsprosessen mye i lek og læring, ved at barna må ta hensyn til hverandre. Barna skal få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold – barns rett til medvirkning tas på alvor. De voksne støtter barn i å uttrykke synspunkter, viser interesse for det de sier og viser respekt for meninger og ytringer. Ved å være sensitiv og "pålogga" gir vi nødvendig støtte, bekreftelse og veiledning. Vi lærer barna å gi og ta, i samhandling med andre. Vi utvikler oss som mennesker ved å "speile" oss i andre. Barna ser på oss som forbilder og speiler seg i de voksne de er sammen med og tar etter våre valg og beslutninger. Derfor er det viktig at vi er bevisst dette og går foran som gode

forbilder. Det er også viktig at vi voksne er barnas tryggebase slik at de blir trygge og får overskudd til å utforske verden og livet rundt (jfr. Trygghets sirkelen).

2.4 LÆRING: HVORDAN FREMMER VI DET I GRØTNES BARNEHAGE

Vi skiller ikke mellom lek og læring i barnehagen. Det foregår hånd i hånd. Barna lærer gjennom lek og læringssituasjoner der leken får blomstre gir beste læring. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer (på godt og vondt) på alle områder. Personalet legger til rette for et stimulerende og utforskende miljø som fremmer nysgjerrighet, undring, utforskning, lærlyst og mestringstro. Barns interesser, spørsmål og uttrykk danner grunnlaget for læringsprosesser og tema i barnehagen. Dette oppnår vi ved at personalet er tilstedeværende, pålogga, sensitive og viser interesse og respekt for barnas tanker, følelser og uttrykk. Ved å skape gode relasjoner og bli godt kjent med hvert enkelt barn og deres behov, klarer vi å "lese" og tolke signaler, anerkjenne følelser og oppnå gjensidig tillit og respekt. Vi undrer oss sammen med barna, er nysgjerrige, spørrende og utforskende. Vi ser hvert enkelt barns behov og interesser, gir de mestringfølelse og støtter barnas kunnskapstørst. Progresjonsplan viser hvordan vi støtter og stimulerer barns generelle utvikling innenfor alle fagområdene i rammeplan.

2.5 VENNSKAP OG FELLESKAP: HVORDAN FREMMER VI DET I GRØTNES BARNEHAGE

Heim kommune arbeider for et mer "inkluderende barne- og skolemiljø" (IBSM). Målet er å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillmønstre. Her er voksenrollen avgjørende. Vi legger til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap, der alle inkluderes. Vi observerer, reflekterer, veileder, støtter og hjelper barna å finne løsninger i konfliktsituasjoner. Positivt selvbilde og god sosial kompetanse er motvekt til mobbing og utestenging. Derfor jobber vi for å styrke selvbildet, sette grenser for seg selv og egne behov, samtidig som barna lærer å ta hensyn til andres behov. Den gylne regel "Vær mot andre slik du vil andre skal være mot deg". Vi skal heller ikke tåle at noen gjør andre urett. Da skal vi si fra på en tydelig og fin måte.

"Jeg så hva du gjorde. Hvis du har gjort dette mot meg, hadde jeg ikke likt det. Så slutt!" (sitat fra Guttorm Helgøy)

Gode relasjoner er gull, derfor jobber vi hele tiden med å styrke relasjonene i alle ledd.

3. MEDVIRKNING

Barna skal delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet. Barn skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Hvert barn skal bli sett og behandlet ut fra sin væremåte og sine behov, samtidig skal vi møte både enkeltbarnet og barnegruppas behov. Dette krever at vi voksne er oppmerksomme, tilstedeværende, lydhøre og klarer å tolke barnas signaler, og ikke minst at vi har respekt for barnas innspill. Vi er autoritative voksne som setter tydelige grenser og har klare forventninger til barnet, samtidig som vi er varme og aksepterende.

Dette gir trygghet for barna. Barn som møter autoritative voksne som lytter til deres behov og ønsker, samtidig som vi tar voksenkontroll for å ivareta fellesskapets interesser, lærer seg sosialt akseptable normer for atferd.

Samtalene med barna om hva de har gjort og hva de tenker er en viktig del av evalueringen i barnehagen. På denne måten har barna innflytelse på det som skjer og deres bidrag blir en del av barnehagens evaluering og videre utvikling – medvirkning. Vi skal også ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål. Den daglige kontakten ved bringe- og hentesituasjoner er verdifull for barnehage-hjem samarbeidet. Her snakker vi mer uformelt sammen og utveksler informasjon og ønsker. Foreldresamtaler, foreldremøter, SU-møter og brukerundersøkelser utgjør den formelle delen av foreldresamarbeidet. På foreldresamtalene etterspør pedagogisk leder tilbakemeldinger fra foreldrene. Vi gjennomfører brukerundersøkelse på februar hvert år. På foreldremøtet i etterkant av brukerundersøkelsen blir resultatet presentert for foreldrene og foreldrene får mulighet til å komme med ytterligere tilbakemeldinger, kommentarer, spørsmål osv. Foreldrene deles inn i mindre grupper og jobber med refleksjonsoppgaver ut ifra resultatet av brukerundersøkelsen. På denne måten får foreldrene medvirke på vurderingsarbeidet i barnehagen.

4. OVERGANGER

Tilvenning:

I tett dialog og samarbeid med foresatte legger vi til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen. I løpet av juni tar pedagogisk leder kontakt med nye foreldre for å avtale besøk og oppstart. Vi sender ut et velkomstbrev med oppstartsdato, råd for oppstart og tilvenning, hvem som er primærkontakt og hvilken rolle hun/han har og kort informasjon om avdelinga. Før barnet begynner har foresatte og pedagogisk leder en oppstartssamtale der foreldrene får informere om sitt barn og hvilke forventninger de har til barnehagen. Samtidig får pedagogisk leder gitt litt praktisk informasjon og informere hvilke forventninger vi har til foreldrene. Helseerklæringskjema, samtykkeskjema og nødkontakt skjema fylles ut enten på oppstartssamtalen eller på første dag i barnehagen. Vi ønsker at foresatte bruker god tid på tilvenninga og at det er åpen og ærlig kommunikasjon mellom barnehagen og hjemmet til barnets beste. Mer om tilvenning finner dere i progresjonsplan.

Overganger innad i barnehagen:

Vi sørger også for at barn og foresatte får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter avdeling. I god tid før overgangen lager vi plan for tilvenning på den nye avdelinga. Vi leker sammen ute, går på turer sammen og besøker den nye avdelinga en gang pr. uke fra påske til sommerferien.

Overgangen mellom barnehagen og skolen:

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehagen til skolen/SFO. Det siste året i barnehagen har barna "førskole" en formiddag pr. uke. Dette opplegget er ment å forberede barna til skolestart, samt å ha et felles opplegg (gruppetilhørighet) for de eldste barna. For alle førskolebarna i sentrum har vi fem "storungetreff" det siste barnehageåret. Da treffes vi på tvers av barnehagene og blir kjent og knytter nye vennskapsbånd. På det siste treffet (på våren) kommer kontaktlærerne og er sammen med oss. På juni kommer kontaktlærer på besøk i barnehagen. Førskolebarna går til skolen på besøk en gang på

høsten og en gang på våren. Barna inviteres til innskriving på skolen på februar og på mai er det førskoledager på skolen. Vi sørger for en god dialog med skolen i forhold til overføring av informasjon i nært samarbeid med barnas hjem (skriftlig samtykke). Vi har egne prosedyrer som sier hvordan vi skal jobbe med gode overganger og overlevering av informasjon.

5. VURDERING AV DET PEDAGOGISKE ARBEIDET

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplan. Dette for å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplan. Hele personalgruppen er involvert i vurderingsarbeidet. Personalet reflekterer over faglige og etiske problemstillinger. Vurderingsarbeidet bygger på observasjoner, erfaringer, utsagn/uttrykk fra barna og tilbakemeldinger fra foresatte. Her får vi mye nyttig informasjon på barnesamtaler og foreldresamtaler. Brukernes tilbakemeldinger, opplevelser og erfaringer er gull verd i vurderingsarbeidet.

Hvordan vurderingsarbeidet foregår i Grøtnes barnehage:

- Vi bruker evalueringsverktøyet IGP (I=individ, G=gruppe og P=plenum)
- Avdelingsmøter har vi minst en gang pr. mnd. Pedagogisk leder kunngjør sakliste og refleksjonsspørsmål i god tid før møtet. Legger ut sakliste og oppgaver på Teams. Ped.leder leder møtet og velger ut hva vi skal reflektere rundt (barnegruppa, enkeltbarn, personalsamarbeid, foreldresamarbeid, pedagogisk utviklingsarbeid).
- Ped.ledermøter har vi en gang pr. uke. Dette er et ledermøte der vi kan drøfte ulike problemstillinger som angår avdelingene, pedagogisk utviklingsarbeid, "sy sammen" progresjonsplaner, årsplan og plan for IBSM, planlegge planleggingsdager, personalmøter og foreldremøter.
- Personal møte har vi ca en gang pr. 6. uke.
- Foreldremøter har vi to ganger pr. år (september og mars). Foresatte involveres i vurderingsarbeidet ved at vi etterspør tilbakemeldinger om tilbudet vi gir. Enhetsleder leder møtet og presenterer refleksjonsoppgaver, så deler vi inn i små grupper der de får reflektere sammen. På vårmøtet er det brukerundersøkelsen som er hovedsaken. Siste del av møtet deler vi oss avdelingsvis, og da er det pedagogisk leder som leder møtet.
- Vi gjennomfører foreldreundersøkelsen i regi av Udir på november hvert år.
- Foreldresamtaler har vi to ganger pr. år (høst og vår). Ved behov har vi oftere. Tilstede på samtalen er ped.leder og foresatte. Dette er en fin arena for tilbakemeldinger og forventningsavklaring.
- Medarbeiderundersøkelsen (10 Faktor) gjennomfører Heim kommune annethvert år.
- Internkontroll: I kvalitetssystemet vårt (BMS-balansert målstyring) har vi fire egenvurderinger, der personalet skårer egen enhet på HMS-rutiner, utviklingsarbeid, effektivitet og samhandling, kvalitetssikring og interkontroll. Dette gjøres på november hvert år.
- Det er fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret. Noen av dagene bruker vi til felles kursdag for hele personalgruppen. Noen dager bruker vi på egen enhet til refleksjon og pedagogisk planlegging.

B

BARN OG
FAMILIE

BARN OG FAMILIE

Heim kommune

Trondheimsveien 1,
7200 Kyrksæterøra
Tlf: 72 46 00 00
post@heim.kommune.no
Org.nr.: 920 920 004